

ชื่อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้เขียน	นางกุลศรี พึ่งพันธ์
สาขาวิชา	จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา	2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน 4) เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน 5) เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนอาจารย์ผู้สังกัดภาควิชาต่างกัน 6) ศึกษาองค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ 7) ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเด่น และเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่อาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งได้ 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะของอาจารย์ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน ภาควิชาที่สังกัด ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ 8 ด้าน ได้แก่ บุคลิกลักษณะของผู้สอน การใช้ภาษา การเตรียมการสอน การเสนอเนื้อหาวิชา แรงจูงใจและการเสริมแรง การประเมินผลการเรียน การควบคุมวินัย และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับปฏิบัติเกือบเป็นประจำ
2. อาจารย์ชายมีพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาวิชา สูงกว่าอาจารย์หญิง ส่วนพฤติกรรมการสอนอีก 7 ด้านไม่แตกต่างกันระหว่างเพศ

3. อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และสังกัดภาควิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกัน

4. โดยภาพรวมพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีเพียงองค์ประกอบเดียว คือ "คุณลักษณะการสอน" และพบผลพลอยได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมการสอน แต่ละด้าน ดังนี้

4.1 พฤติกรรมด้านบุคลิกลักษณะของผู้สอนมี 2 องค์ประกอบคือ "คุณสมบัติของความเป็นครู" และ"ความตั้งใจของผู้สอน"

4.2 พฤติกรรมการสอนด้านการใช้ภาษามีเพียงองค์ประกอบเดียวคือ "การใช้ภาษา"

4.3 พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน มี 2 องค์ประกอบคือ "เทคนิคการสอน" และ"ความพร้อมก่อนการสอน"

4.4 พฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาวิชา มี 3 องค์ประกอบคือ "การเน้นความสำคัญของเนื้อหา" "กระบวนการเสนอเนื้อหา" และ"การทบทวนเนื้อหา"

4.5 พฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจและการเสริมแรง มี 2 องค์ประกอบคือ "การให้แรงจูงใจและการเสริมแรง" กับ"การทำให้การเรียนการสอนมีความหมายสำหรับผู้เรียน"

4.6 พฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผล มี 3 องค์ประกอบคือ "ปฏิบัติการระหว่าง การประเมินผล" "จริยธรรมในการประเมินผล" และ"การประเมินผลตามหลักพัฒนาการ"

4.7 พฤติกรรมการสอนด้านการควบคุมวินัย มี 2 องค์ประกอบคือ "วินัยแบบเชิงชุมชน" และ"วินัยแบบปฏิบัติการ"

4.8 พฤติกรรมการสอนด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มี 2 องค์ประกอบคือ "ปฏิบัติการปฏิสัมพันธ์" และ"การใช้จิตวิทยา"

5. การแสดงความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ดังนี้ อาจารย์ขาดความกระตือรือร้นในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน เนื้อหาวิชาที่มีมากทำให้สอนไม่ทัน นักศึกษาไม่สนใจติดตามการเรียนเท่าที่ควร นักศึกษาตอบข้อสอบไม่ตรงคำถามและการดำเนินการสอนในห้องเรียนอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทเป็นส่วนใหญ่ ได้ให้ข้อเสนอแนะในทางแก้ปัญหาว่า ควรจัดให้ความรู้ในเรื่องการใช้เทคโนโลยีการศึกษา มีการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาและนำมาปรับปรุง ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ความรู้แก่ผู้สนใจวิชาชีพทันตแพทย์ การออกข้อสอบต้องตั้งคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ และบรรยากาศในห้องเรียนควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น

Thesis Title : Instructional Behavior of Instructors at the Faculty of Dentistry,
Prince of Songkla University
Author : Mrs. Kulsri Peongpan
Major Program : Educational Psychology
Academic Year : 1997

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the levels of instructional behavior among instructors, 2) to compare the instructional behavior between different genders, 3) to compare instructional behavior of instructors with different qualifications, 4) to compare the instructional behavior of instructors with different teaching experiences, 5) to compare the instructional behavior among instructors who worked under different departments, 6) to study the factors related to the instructional behavior of instructors, 7) to study the problems, obstructions and suggestions related to instructors' behavior.

The sample under study were 44 instructors at the Faculty of Dentistry, Prince of Songkla University. The instrument for the data collection was a questionnaire comprising two parts: part one was a checklist on the personal background information about gender, course, department, qualification, experience; part two consisted of a 5 point Likert scale questionnaire on 8 aspects: characteristics; language, teaching preparation, content presentation, motivation and reinforcement, evaluation, disciplinary control, interaction with students. The statistics used in the analysis of data were percentage, arithmetic means, standard deviation t-test, F-test and Factor Analysis. The research findings were as follow:

1. The levels of instructional behavior among instructors were at a moderate high level
2. Seven aspects of instructional behavior for both male and female instructors had no significant difference. The only significant different was that the content presentation of male instructors was higher than female counterparts.

3. There was no significant difference in instructional behaviors of instructors with different qualifications, teaching experiences, and departments.

4. Only one factor related to instructional behavior of instructors was found namely "Teaching Characteristics". Factors concerning the following eight areas of instructors behavior were found as follows:

4.1 Behavior related to instructor's characteristics consisted of 2 factors which were qualifications of instructors and teaching intention.

4.2 Behavior related to language usage consisted of 1 factor, it was the language usage

4.3 Behavior related to teaching preparation consisted of 2 factors which were teaching techniques and readiness before class.

4.4 Behavior related to content presentation consisted of 3 factors which were emphasis on importance of content, presentation process, and content review.

4.5 Behavior related to motivation and reinforcement consisted of 2 factors which were motivation and reinforcement of student performance and meaningfulness of teaching and learning process.

4.6 Behavior related to evaluation consisted of 3 factors which were in between practice of evaluation, evaluation ethics and respect for principle of development.

4.7 Behavior related to disciplinary control consisted of 2 factors which were persuasive discipline and practical discipline.

4.8 Behavior related to interaction with students consisted of 2 factors which were practical interaction and implication of psychology.

5. Problems, obstructions, and suggestions related to instructor's behavior were as follows: Instructors lack of enthusiasm to use educational technologies and promote classroom learning environment. There was too much content for the instructor to cover in a semester. Students were not interested in following their lessons. Students could not answer questions in the exam properly. Instructors as a major role player in a classroom, had suggested that as a solution in the class presentation problem that there should be training on knowledge of educational

technologies for instruction, survey of students' opinion for class improvement, encourage student independence studies, provide knowledge of dentistry to the public, exam questions should be conferred to course objectives, and encourage students to have more class participation.